

Forslag til lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v.
(Fremsat 13/4 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lykketoft (S):

Det er et meget vigtigt lovforslag, vi her har til første behandling.

Under regeringens egne forudsætninger om rente- og inflationsudvikling vil staten få indtægter på 4½ mia kr. i 1984, 7-7½ mia kr. i 1985 og 9-10 mia kr. i 1986. Det hænger ikke mindst sammen med, at realrenten fortsat vil være høj, for det er jo både renteniveauet og prisniveauet – eller inflationstakten – der falder i disse måneder.

Men en anden grund til det stigende provenutal er naturligvis, at overgangsordningen med friholdelse af gamle kapitaler betyder mindre og mindre med årene.

Der er her tale om større og langt mere effektive bidrag til at rette op på statsfinanserne end de voldsomme nedskæringer af de offentlige udgifter, der er gennemført. Disse nedskæringer skader beskæftigelsen, og de ædes derfor op, for indtil to tredjedele vedkommende af øgede udgifter til understøttelse og faldende skattegrundlag. Realrenteafgiften skader ikke beskæftigelsen, tværtimod. Ved at friholde indeksobligationer og aktier for afgiften lettes tilgangen af billig og risikovillig kapital til boligbyggeri og erhvervs-liv.

Realrenteafgiften sætter ind lige præcis mod kernen i statens underskudsproblem. Den voksende låntagning som følge af krisen har under den høje realrente givet staten meget betydelige rentebyrder og skabt meget store renteindtægter, der indtil nu hovedsagelig tilskrives skattefrit i pensions- og forsikringskasserne.

Socialdemokratiet må derfor notere fremkomsten af dette lovforslag med stor tilfredshed. Det var godt, vi omsider fik regeringspartierne i tale, og det er et fint resultat, der er kommet ud af det grundige forarbejde i ministerierne.

Det er blevet sagt, at lovforslaget er vanskeligt at gennemskue. Ja vel, det er det nok, men der er heller ikke nogen, der har påstået, at det ville være let at skrive en lov om

realrentebeskatning. Det ville have været lettere at tage en fast procent af renteafkastet på den fremtidige kapitaltilvækst, sådan som socialdemokratiet oprindeligt overvejede; eller det ville have været lettere at fortsætte med en formueafgift på 2½ pct. Men en realrentebeskatning er et mere relevant og et mere rimeligt svar på problemerne, fordi en værdisikring og en bestemt pensionspolitik derved med sikkerhed kan fastholdes. Vi har alle måttet erkende dette gennem de senere års diskussion.

Realrenteafgiften skal opkræves hos en række institutioner, der har de overhovedet bedste forudsætninger for at løse komplicerede opgaver. Her forstår man udmærket lovforslagets indhold. Det er netop derfor, man kritiserer det. Hvem andre i øvrigt end forsikringsselskabernes og pensionskassernes aktuarer kan i dag finde ud af, hvordan en bonus eller et pensionstilsagn beregnes? Vi andre er i hvert fald helt »lost«. Vi er overgivet til eksperternes nåde og barmhjertighed. Desværre kan man ikke beskatte noget uigennemskueligt på en meget simpel måde.

Men meget af den kritik, der har været rejst, har givetvis reelt også et helt andet sigte. Den siger på at svække afgiftens effektivitet. Det er imidlertid helt centralt, at loven bliver effektiv, at den tjener sit formål, at der kommer penge i kassen. Det ville der ikke komme, hvis man blot skrev en tekst og sagde, at der skulle være 3½ pct. i realrente tilbage efter skat.

Det er klart, at de institutioner, der skal betale skatten, vil kæmpe hårdt for at gøre den så lille som muligt, og disse institutioner har et imponerende ekspertkorps til rådighed i bestræbelserne på at nå denne målsætning og gennemhulle loven. Netop derfor har skatteministeriet været nødt til at formulere sig uhyre præcist og derfor også noget omstændeligt.

Jeg må sige, at socialdemokratiet er tilfreds med resultatet. Vi finder også, at de tilpasninger i systemet, der er aftalt siden forliget den 13. december 1982, i hovedsagen er væsentlige forbedringer. Det vil især vise sig, at anvendelsen af den faktiske effektive obligationsrente på pensions- og forsikringsinstitutionernes beholdning ved beregningen af skatteprocenten og metoden til udregning af kursgevinster med afkortning af løbetiden for værdipapirerne vil stabilisere afgiftssystemet.